

*"Mor, hvorfor
har du en pose
på maven?"*

**Når mor eller far
får stomi**

Forord

Denne pjece er skrevet af Tina Tved, som er stomiopereret. Tina fik sin stomi i 1994, mens hun havde små børn.

Tina har ikke bare fra sine egne børn, men også fra andre børn/forældre oplevet et behov for information.

Tina har derfor skrevet denne pjece, som kan anvendes som udgangspunkt for en snak med børn, hvis forælder skal have/har fået anlagt stomi.

Tak til Tina.

Mor er syg

Magnus og Signe husker tydeligt den dag, da de kom hjem fra skole og så, at deres mor allerede var kommet hjem fra arbejde og lå og sov i sengen.

Deres mor havde længe haft ondt i maven, og nu var det blevet så slemt, at hun skulle på hospitalet for at blive undersøgt af en læge. Magnus og Signe var kedede af, at deres mor var syg, men også glade for at der endelig var en læge, som skulle se på hende, og som måske kunne finde ud af, hvad hun fejlede.

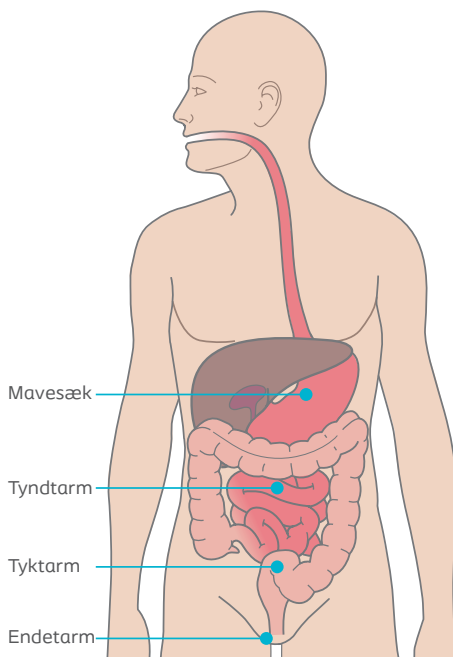
Da Magnus, Signe og deres far kom ud på hospitalet, lå deres mor i sengen. Hun blev glad for at se dem og gav dem alle et stort knus. Hun fortalte, at hun havde været til en masse undersøgelser, som viste, at hun havde en sygdom i tyktarmen. Hun havde tynd mave og skulle hele tiden på toilettet, og der havde også været blod i afføringen.

"Hun havde tynd mave og skulle hele tiden på toilettet"

"Hvor sidder tyktarmen?" spurgte Signe. Far prøvede at tegne et menneske på et stykke papir og forklarede så, at når man spiser

mad, så kommer maden først ned i mavesækken. Derefter løber den igennem tyndtarmen, hvor maden bliver tyndere. Dette tager nogle timer. Senere kommer maden, der nu er blevet til afføring, ud i tyktarmen og bliver her samlet til en fastere konsistens, ligesom en pølse. "Og som I ved, så kommer pølsen ud af numsen, når man går på toilettet" sagde far.

Fordøjelsessystem
- hvor maden går igennem.

Magnus spurgte mor, om lægerne ikke kunne gøre noget, så hun ikke mere skulle have ondt i maven. Mor fortalte, at lægerne havde givet hende nogle piller*, som hun skulle spise, og som måske kunne få tarmen til at blive rask igen. "Hvor længe skal du spise dem?" spurgte Signe. Mor sagde, at der nok ville gå nogle måneder, og så ville lægerne undersøge hende igen for at se om hun havde fået det bedre.

Far fortalte, at mor måske ville komme til at se lidt anderledes ud, på grund af medicinen "Hvordan anderledes?" spurgte Magnus "Hun bliver sikkert tykkere i ansigtet, man kalder det et måneansigt," sagde far. Magnus og Signe blev kede af det, de synes, det var synd, hvis mor skulle se anderledes ud. Men mor trøstede dem og sagde, at de ikke skulle være kede af det, for nu ville hun helt sikkert få det bedre.

Månederne gik, og mor blev rigtig nok lidt tykkere end normalt, fordi hun fik vand i kroppen, men Magnus og Signe syntes nu ikke, at det var så slemt. En gang imellem skulle mor ud på hospitalet for at tale med lægerne, og det gik ikke altid så godt, men de

prøvede alle på at hjælpe hende, så hun kunne blive rask igen.

Magnus og Signe vidste, at det ikke altid var sjovt for mor, for når de for eksempel var i byen, kiggede hun altid efter, om der var et toilet lige i nærheden, så hun hurtigt kunne komme derud, hvis hun fik brug for det. Det var ikke sjovt for Magnus, Signe og deres far, for de var altid lidt kede af det, når mor havde det dårligt. Når mor var indlagt, måtte de ofte klare alt derhjemme og de savnede at være sammen med hende. Nogle dage kørte far direkte fra arbejdet og ud på hospitalet for at besøge mor. Derefter kom han hjem og lavede aftensmad og smurte madpakker til Magnus og Signe, som de skulle have med i skole. Far var glad for, at Magnus og Signe efterhånden var så store, at de selv kunne vaske sig og tage tøj på og selv gå i skole.

"Far fortalte, at mor måske ville komme til at se lidt anderledes ud"

* Medicin: Ikke alle der får anlagt stomi, får medicin inden operation, det afhænger af årsag til stomi.

Mor skal opereres

En dag da far havde været med ude på hospitalet sammen med mor, kom de hjem og sagde, at de gerne ville tale med Magnus og Signe.

Mor fortalte, at far og hende havde talt med en læge, og at han havde sagt, at de piller, hun spiste, ikke hjalp og at det derfor nok var bedst, hvis mor fik en stomi. "Hvad er en stomi?" spurgte Signe, og mor fortalte, at i stedet for at afføringen kom ud af numsen og ud i toilettet, så skulle den nu til at komme ud af maven og ned i en pose, der skulle sidde på hendes mave. "Hvordan det?" spurgte Signe, hvorefter far sagde: "Kan I huske da vi lavede den tegning, om hvordan maden gik igennem kroppen?" "Ja det kan vi godt," sagde Magnus, og

så fortalte far, at mor jo var syg i tyktarmen, og at lægerne derfor ville tage den ud og føre tyndtarmen ud af et hul på maven og derefter sy den fast. Mor ville altså nu få et nyt numsehul, som bare sad på maven og hed en stomi.

"Afføringen kommer ud af maven og ned i en pose, der sidder på maven"

Lægen havde givet dem en brochure med hjem, som mor viste dem, så de kunne se, hvordan stomien ville komme til at se ud. Signe syntes, at den lignede et "rødt kirsebær," som sad på maven. Mor grinede og sagde,

at det kunne hun godt have ret i. "Og se så her," sagde far og pegede på stomien. "Afføringen kommer ud her af stomien, og så sætter man en pose over stomien, som så skal sidde fast på maven, så afføringen kan løbe ned i posen. Når så posen er fuld, går mor bare ud og tømmer posen ned i toilettet," forklarede far. Det syntes Magnus var smart, og specielt hvis det betød, at mor ville få det bedre.

Aftenen før mor skulle opereres, kom far, Magnus og Signe ud og besøgte hende på hospitalet. Mor havde købt lidt slik fra kiosken, som de hyggede sig med. De var alle meget nervøse for, hvordan det skulle gå, når mor skulle opereres, men prøvede ikke at vise det over for hinanden. Da der var gået nogle timer, var det tid til, at de skulle hjem og sagde derfor farvel til mor. Signe krammede hende så hårdt, at mor spurgte hende, om der var noget galt. "Jeg er bange for, at du skal dø," sagde Signe. Mor kiggede på far, hvorefter de begge satte sig ned. "Jeg kan godt forstå, hvis I er bange, det er selvfølgelig en stor operation, som mor skal igennem," sagde far, "men lægerne er så dygtige, at de nok skal passe godt på hende." Efter at de havde talt lidt igen, var det som om, at de ikke længere var så bange for, hvad der skulle ske. Alligevel stod de alle sammen med tårer i øjnene,

da elevatordøren lukkede, og Magnus, Signe og far kørte ned til bilen.

Da Magnus og Signe kom hjem fra skole den næste dag, var far allerede kommet hjem fra arbejde. Han fortalte, at mor var vågnet, og at operationen var gået godt. De spurgte ham om, hvornår de måtte se hende. Far sagde, at han lige ville køre ud til hospitalet, fordi mor sikkert var for træt til for mange besøg. "I kan så komme med ud sammen med mormor og morfar i morgen," sagde far.

"Hun er meget træt og har ondt, men hun får noget medicin, så det ikke er så slemt"

Senere, da far kom hjem igen spurgte de ham om, hvordan det gik med mor. "Hun er meget træt, og hun har ondt ind imellem, men hun får noget medicin for sine smerter, så det ikke er så slemt," fortalte han.

Magnus og Signe glædede sig til, at de skulle ud og besøge deres mor, og de var spændte på at se stomien og posen. Så ville de give hende et stort kram og fortælle hende, hvor meget de savnede hende.

Magnus og Signe besøger mor på hospitalet

Næste dag, da Magnus og Signe kom ud på hospitalet for at besøge deres mor, var det som om, at de blev helt generte og ikke turde gå ind på hendes stue. Da de kom ind på stuen, sad deres mor oppe i sengen, og der hang nogle poser på siden af sengen. Hun havde nogle slanger oppe ved næsen, og de vidste ikke helt, om de skulle gå hen til hende, men da hun rakte armene frem for at kramme dem, blev Magnus og Signe glade og kravlede op i sengen til hende.

Magnus spurgte mor om, hvad det var for nogle poser, der hang på siden af sengen, og hvorfor hun havde slanger i næsen. Mor fortalte at slangerne i næsen gav hende ekstra luft. Mor fortalte også at hun ikke selv kunne tisse lige nu, så derfor hjalp den ene slange hende med at tisse. Derfor var der urin i den ene pose. I den anden pose var der blod, som kom fra en slange der sad inde i maven, hvor mor var blevet opereret.

"Har du stadig meget ondt?" spurgte Signe. "Ja," sagde mor, "men nu skal jeg vise jer noget smart." Hun satte sig op i sengen og sagde, at de skulle kigge på hendes ryg. "Hvad er det for en slange, der sidder i din ryg?" spurgte Magnus. Hun viste dem en lille maskine, som sagde en snurrende lyd. "Heri er der medicin, som gør, at jeg ikke får ondt," sagde mor og viste dem, at medicinen løb igennem en tynd slange, som gik ind i ryggen. "Ej hvor er det smart," sagde Magnus, for han havde været meget ked af, at mor skulle have ondt.

"Mor havde hørt, at man skulle give stomien et navn"

"Må vi godt se din pose?" spurgte Signe. "Selvfølgelig må I det," sagde mor og løftede dynen og viste dem, hvor posen sad. Det var en stor gennemsigtig pose, og man kunne se stomien igennem den. Mor fortalte, at det ikke ville være sådan en pose, som hun skulle gå med, men at den ville være meget mindre. Mor havde hørt, at man skulle give stomien et navn, så man ikke altid skulle kalde

den "den" eller "en stomi". "Hvad synes I den skal hedde?" spurgte mor, og alle tre kiggede på den. Der kom ligesom noget hvidt skum ud fra stomien, og Signe sagde: "Jeg synes vi skal kalde den Snehvide," og det blev hermed aftalt. Så fremover når de spurgte mor om, hvordan det gik, sagde de: "Hvordan går det med Snehvide?" og det, syntes de, var sjovt.

Mor fortalte også, at der godt kunne komme lyde fra Snehvide, og at det kunne lyde som om, at hun pruttede ud af maven, men første gang Magnus og Signe hørte det, syntes de nu mere, at det lød som en frø, der kvækkede.

Mor spurgte dem, om de skulle gå ud og sætte sig ved fjernsynet. "Kan du det?" spurgte Signe. "Ja, hvis I vil hjælpe mig" sagde mor, og det ville de selvfølgelig godt. Mor havde fået en lille vogn, og far hængte poserne på den, så mor frit kunne gå. Magnus og Signe syntes, at det var smart, for så kunne hun jo også komme ud til det store vindue for at vinke farvel, når de skulle gå.

Mor kommer hjem

Efter en uge på hospitalet kom mor hjem. Magnus, Signe og deres far havde glædet sig til at få hende hjem igen. Far havde fortalt dem, at mor ikke måtte lave så meget, i de første måneder, og at de derfor stadig måtte hjælpe hinanden, så godt de kunne. Det lovede de, at de ville, bare mor kom hjem igen, så var de glade.

I de første uger efter operationen var mor træt og kunne ikke så meget, så hun måtte ofte hvile sig. Hun måtte heller ikke løfte noget, der var for tungt, så far måtte ofte hjælpe hende.

"Hun pjattede ofte med Magnus og Signe, og de kunne grine, hvis Snehvide sagde lyde"

Men efterhånden som tiden gik, kunne hun mere og mere. Hun var meget glad, for endelig følte hun, at hun fik det bedre og bedre. Hun pjattede ofte med Magnus og Signe, og de kunne grine hvis Snehvide sagde lyde, når de for eksempel spiste, så kvækkede de bare med. Mor fortalte også, at hun havde fortalt deres familie og venner, at hun havde

fået stomi og at den godt kunne sige noget. "Folk skulle jo helst ikke tro, at det er jer der prutter vel?" sagde mor, og smilede til dem.

Magnus og Signe havde aftalt med deres mor, at hun en dag skulle komme over på deres skole for at fortælle deres kammerater om, hvad det betød, når man havde en stomi. Kammeraterne havde jo set, at deres mor havde været syg, og vidste at hun skulle opereres. Nogle af de voksne troede, at mor gik med et stort bælte omkring maven, og at posen var meget stor. Mor fortalte både de voksne og børnene, at hun havde haft en sygdom i tyktarmen, og at den nu var blevet fjernet. Derefter havde man altså lavet, det man kalder en stomi, hvor man er nødt til at bære en pose på maven. Mor vidste, at det var vigtigt, at hun viste posen frem, for at de alle kunne forstå hvordan det så ud, når man havde pose på maven. De voksne syntes, at det var fantastisk, at man kunne blive rask ved at få en stomi, og børnene sagde, at de ikke synes, at det var ulækkert, eller at det så væmmeligt ud. Hun spurgte dem, om de havde nogle spørgsmål, og et af børnene spurgte hende, om hun

kunne gå i svømmehallen, og det sagde mor ja til. "Der er næsten ikke det, jeg ikke kan," sagde mor. "Jeg skal bare passe på, at jeg ikke slår min mave". Magnus og Signe var meget glade for, at deres kammerater nu vidste alt om deres mor.

"Mor var blevet meget gladere, og det smittede af på hele familien"

Som tiden gik, kunne Magnus, Signe og far næsten helt glemme, at mor havde fået stomi, for der var så mange ting, de kunne nu, som de ikke havde haft mulighed for i lang tid. De havde været i biografen, i skøjtehal, ude og kælke og stå på ski. De havde også været ude at rejse i to uger, hvor de havde svømmet og hygget sig. Mor var blevet meget gladere, og det smittede af på hele familien.

Far, Magnus og Signe var rigtig glade, for nu vidste de, at mor havde det godt.

Coloplast Kundeservice

Hvis du har brug for rådgivning i forbindelse med vores produkter eller gerne vil have tilsendt en vareprøve, er du velkommen til at kontakte kundeservice. Her kan du også få råd om stomipleje og produkter.

Ring 49 11 12 13 - telefonen er åben mandag til fredag fra klokken 8.30 til 15.00.

Du er også velkommen til at besøge vores hjemmeside www.coloplast.dk.

Her kan du læse om vores produkter og du kan finde generel information om stomi.

Coloplast Stomi Information

Stomi Information er et magasin for stomiopererede.

Her kan du læse om andres oplevelser og erfaringer, følge med i udviklingen af nye produkter og indhente praktiske råd og tips til din hverdag. Magasinet udkommer to gange årligt.

Du kan bestille et gratis abonnement via vores hjemmeside www.coloplast.dk/si

[Ostomy Care](#) / [Continence Care](#) / [Wound & Skin Care](#) / [Urology Care](#)